

Textilművek:

Intézkedések a nők érdekében

A Szegedi Textilművekben nemrégiben értékelték a nőpolitikai határozattal kapcsolatos üzemi intézkedési terv végrehajtását; — ez azért is közérdekű, mert a gyárban dolgozók 70 százaléka nő.

Megállapították, hogy a tanulást, a továbbképzést az üzem megfelelően támogatja. A nők társadalmi tevékenysége igen jelentős. Az idén márciusban végrehajtott bérrendezés jó hatást váltott ki, hiszen nem egy fonó- és szövő fizetése ennek eredményeképpen 3 ezer forint fölé emelkedett. Májusban átadták az új óvodát, ahol valamennyi dolgozó gyermekét el tudják helyezni. Teljesítették a dolgozók azon kérését,

hogy főzzenek kávé az üzemben, s hogy ennivalójukat higiénikus helyen tartsák, 25 hűtőgépet vásárolt a vállalat.

A jelenlevők tolmácsolták munkatársaik elismerését az eddig meg tett intézkedésekért. Többen javaslattal is éltek, kérték, hogy a nagycsaládoknál az iskolai rendkívüli segínyt bővítsék, valamint az ebédet önköltségi áron kaphassák meg. Kérték, hogy üzemben belül hatékonyabban szervezzék meg az első gyermekét váró kismamák oktatását, esetleg kötelező érvénnyel munkaidőben, mer a párt nőpolitikai határozatával ez szorosan összefügg.

A nehézfém-öntöde teljesítette tervét

A Csepel Művek székesfehérvári nehézfémöntödéje szerdán teljesítette 4400 tonnás éves tervét. A székesfehérvári gyár a magyar kohó- és gépár szinte valamennyi vállalatára számára készíti szivattyúházakat, gyűrűket, perselyeket, csöveket és az év eleje óta jelentős tőkés exportot is lebonyolít. A nehézfémöntöde idei, 40 tonnás exportkötelezettségének is eleget tett: az utolsó szállítmányt szerdán indították útnak Székesfehérvárról.

A Csepel Művek székesfehérvári nehézfémöntödéje a sárga- és vörösréz öntvények iránt megnyilvánuló növekvő keresletet nagyszabású gyártással kívánja kielégíteni. (MTI)

A fogyasztói árak alakulása 1973-ban

Az MSZMP Központi Bizottsága legutóbbi ülésén az ideinél nagyobb ütemű életszínter-emelkedést határozott el 1974-re. A reáljövedelmek az idei várható 4-4,5 százalékos helyett 5-5,5 százalékkal, a reálbérek pedig 2,3 helyett 3,7 százalékkal növekednek jövőre. Különösen szembetűnő a reálbérek jelentősen gyorsuló növekedési üteme. A jövő évi népgazdasági terv és költségvetés irányelvei a gyorsabb életszínter-emelés módjára, összetevőire is utalnak. Így az 1973. évihez hasonló mértékű központi béremelésre kerül sor a dolgozók újabb rétegei számára, s a fogyasztói árszínvonal nem emelkedhet 2 százaléknál nagyobb mértékben. A fogyasztói árszínvonal az ideinél mérsékeltébb emelkedése az életszínter-növekedés fontos tényezőjévé válik.

Az 1973. évi népgazdasági terv eleve magas, 3,6 százalékos fogyasztói árszínvonal-emelkedést számolt. S ebben meghatározó szerepet kaptak a központi árintézkedések. A tej, a tejtermékek, a dohányárak, az égetett szeszes italok, illetve az aranyékszerek áremelésén, s egyes ruházati cikkek árcsök-

kentése végeredményben 2 százalékkal növelte a fogyasztói árszínvonalat. A tej-áremelés ellensúlyozásaként 50-50 forinttal emelték a gyermekeknek a családi pótlékot, valamint a nyugdíjat, a gyermekgondozási segélyt, és az ösztöndíjakat. Részben a központi árintézkedések hatására, az állami iparban dolgozó munkások átlagbére 12, az állami építőiparban foglalkoztatottaké 10 százalékkal volt magasabb 1973. március-augusztusban, mint egy évvel ezelőtt. Azoknak a családoknak az életszínvonalát, akik bér- és nyugdíj mellett, illetve a tejáremelés ellensúlyozásában nem részesültek.

A központi árintézkedések túl bizonyos idényciklusoknál a piaci tényezők szintén kedvezőtlenül befolyásolták a fogyasztói árak alakulását. A mezőgazdasági termelés együttesen mintegy 5-6 százalékkal nőtt 1973-ban az előző évekhez képest, ám a zöldség-, a gyümölcs-, valamint a burgonyatermés főként az aszály miatt nem volt kielégítő, ami a piaci kínálatban és az áralakulásban egyaránt kedvezően tükröződött. Ez az átlagos fogyasztói árszínvonalat 0,3-0,4 százalékkal növelte. Meg-

közelítően 1,2 százalékos fogyasztói ár-növekedést okoztak a vállalati áremelések, illetve az egyes importált termékek drágulása.

Végeredményben tehát az átlagos fogyasztói árszínvonal várhatóan a terveknek megfelelően 3,6 százalékkal növekszik 1973-ban. A tervszint betartása azonban nagy erőfeszítéseket, központi intézkedéseket és szemléletváltást igényelt. Megszigorították az árellenőrzést, és a vállalatok áremelési feltételeit; év közben terven felül csökkentették a műanyagárak, az importke-rekpárok, a kozmetikai cikkek, a szintetikus kötőszövet alsóruházat árát, s a szokásosnál nagyobb mértékű volt az árengedményes szezon végi ruházati vásár.

Ami a jövő esztendőre illeti, az MSZMP KB javaslatai alapján a kormány már döntött: 1974-ben az átlagos fogyasztói árszínvonal-emelkedés nem haladhatja meg a 2 százalékot. Ezt részben a vállalati árpolitika szabályozásával és fokozott ellenőrzésével érik el. Döntő, hogy központilag egyetlen tömegfogyasztási cikk árát sem emelik jövőre.

K. J.

Január 1-től:

Szigorúbb feltételek a KGST-országok kölcsönös tartalékalatrész ellátására

A külkereskedelmi miniszter közölte azokat az általános elveket, amelyekben a KGST-országok és Jugoszlávia közötti fejlesztési és kölcsönös szállított gépek és berendezések tartalékalatrész-ellátását.

Az új elvek alapján az 1974. január 1. után kötendő külkereskedelmi szerződésekben az eddiginél pontosabban meghatározzák, szigorúbb feltételekhez kötik a tartalékalatrészek ellátá-

sát; ezzel is biztosítják, hogy a kölcsönösen szállított különféle berendezések zavartalanul működjenek.

Megfelelő biztonságot és tervszerűséget jelent az az intézkedés, hogy az érdekelt országok már a hosszú lejáratú kereskedelmi megállapodások és az éves árucserforgalmi jegyzőkönyvek megkötésekor gépcsoportonként megszabják a tartalékalatrészek szállításának kontingensét. Az eladó félnek a jó-

vóben a szállítási szerződés aláírásakor gondoskodnia kell a megfelelő tartalékalatrészekről, eltérően az eddigi szabálytól, amikor ez a kötelezettség csak a gép leszállítása után terhelte. Így elejét lehet venni az utólagos vitáknak.

Mivel az integráció bővülésével egyre gyakoribb az olyan eset, amikor harmadik ország vállalkozik valamely pótalkatrész gyártására, szállítására, az új megállapodás már ezt a kötelezettséget is részletesen szabályozza. Az új megállapodás különféle határidőket is megszab, például azt, hogy a tartalékalatrészek csereszabotosságát megszüntető konstrukciós változtatásokról három hónapon belül tájékoztatni kell a vevőt.

A KGST-országok és Jugoszlávia között hasonló megállapodások jöttek létre a műszaki kiszolgálást és a szerelést szabályozó okmányok korszerűsítésére, valószínűleg ezeket is hamarosan kihirdetik, s így ezek a megállapodások is 1974-ben életbe léphetnek.

T. J.

Kritikus szemmel

Az ÁFÉSZ-választmány ülése

Mind kritikusabb szemmel ítélik meg saját munkájukat a megye fogyasztási szövetkezeinek vezetői, mert a gazdálkodás számos ágazatában, a kereskedelmi tevékenység szélesítésében egyre hátrább szorulnak az országos ranglistán. A Csongrád megyei ÁFÉSZ-választmány tegnapi, mórakalmi ülésén például az üzletelhőzet viszonylagos elmaradottságával, az árubeszerezés, -készletezés fogyatékoságaival, valamint a bolti, kereskedelmi munka problémáival indokolták meg néhány szakágazatnál a tervlemeradást.

A választmányi testület azt vitatta meg, hogy a munka- és üzemszervezés hatékonyabb, gyorsabb ütemű korszerűsítése mennyiben jár a lakossági ellátás javulásával. Az idén az üllési, a mórakalmi és a kisteleki ÁFÉSZ-eknél történt meg az előkészület a munka- és üzemszervezés megreformálására. A szövetkezeti elnökök egyöntetűen azt állapították meg, hogy a fogyasztási szövetkezetekben nem tekintették állandó és folyamatos feladatnak a munka- és üzemszervezés javítását, nem alakították ki megfelelően képzett kereskedelmi szakembereket a belső mechanizmus korszerűsítésének gyors végrehajtásához. Mindezek a közeljövő feladatai, amelyek várhatóan meghozzák a gazdálkodási eredmények javulását.

A tanácskozáson Hunyadkúrti Lajos, a MESZÖV elnöke jubileumi emléklapokat adott át a régi szövetkezeti vezetőknek. A plakett

ezüst fokozatát Ocskó Imre kisteleki, a bronz fokozatát Huszta Géza mórakalmi, Szakáll András szatmári, Takó Klára sándorfalvi és Domján József szegedi ÁFÉSZ-elnököknek adományozták.

Fiatalok tárlata

Mártélyi nyár címmel kiállítást rendezett a KISZ Csongrád megyei Bizottsága Hódmezővásárhelyen, a Toronyai János múzeumban. Azoknak a fiataloknak évközi alkotásaiból rendezték a kiállítást, akik az elmúlt két évben részt vevők voltak a mártélyi ifjúsági képzőművészeti táborban. A mostani pályázatra 128 alkotás — festmények, grafikai lapok, faszobrok, kerámiatárgyak — érkezett, az ország legkülönbözőbb részeiből. Elküldték munkájukat a szabolcsi, somogyi, Tolna megyei, Komárom megyei, Szolnok megyei, Csongrád megyei és budapesti ifjú amatőr képzőművészek, akik nyaranta Mártélyon neves alkotók irányítása mellett bővíthetik ismereteiket mélyülnek el az alkotómunkában. A KISZ Csongrád megyei bizottsága ezeket a téli kiállításokat szeretné rendszeressé tenni. Két nyári tábor között találko-

ja lehetne az ország fiatal alkotóinak, reprezentatív környezetben mutathatná be legsikerültebb műveiket. Ezt a célt szolgálja a megnyitó alkalmával első ízben kiosztott ezer forintos díj is. A kiállítás két díját Buza Géza vásárhelyi és Kollár György esztergomi festő nyerte.

A mártélyi táj, a Tiszaparti fűzfák, csónakok, az elszórt tanyák és az alföldi parasztszobrok jelentős hatást és nagy élményt jelentettek a mártélyi képzőművész tábor fiatal lakóinak. Ezt bizonyítja a mostani kiállítás, mely jórészt olyan alkotásokat mutat be, melyek ihletője a mártélyi vidék. Természetesen a fiatalok felkészültségük, tehetségük és temperamentumuk szerint másként lájták ezt a vidéket más élményekre reagálnak, másként mozdul az alkotó fantáziájuk. Kétségtelen, hogy a legszínvonalasabb műveket a két díjnyer-

tes fiatalember, Kollár György és Buza Géza küldte a kiállításra. Kollár György egyszerre él Bálint Endre termékenyítő hatásával és mártélyi élményeivel. E kettős hatásból egyszerű festői erőket felcsillantó műveket készített. Buza Géza erősen kötődik a vásárhelyi festészethez, különösen Fodor József művészetéhez. Színvonalas alkotás Gémes Katalin érzékeny és finom tollrajza, Balogh Sándor Kati című festménye, Tarpataki Károly groteszk színezett tollrajza, Czako János nyomatai, Markó Judit finoman cizellált diópánc rajza és Zsóky Zsuzsanna kerámia tervplasztikája.

Csak üdvözölni tudjuk a KISZ megyei bizottságának kezdeményezését, s reméljük, hogy a kezdeményezés az első lépés ahhoz, hogy a kiállítás nemes tradíció legyen, s Vásárhely a fiatal amatőr képzőművészeti mozgalom központjává fejlődjön.

T. L.

Jobb feltételeket teremtenek

Ankét a szakmai képzésről

Szakközépiskolák és szakmunkásképző intézetek pedagógusai részére ankétot rendeztek tegnap, szerdán délután Szegeden, a Szabadság Moziban. Az állami oktatás helyzetével foglalkozó pártbizottság végrehajtásának tapasztalatairól és a soron következő feladatokról dr. Vendég Sándor a Művelődési Minisztérium szakfőosztályának vezetője, illetve Bagics Lajos, a Munkaügyi Minisztérium szakoktatási és továbbképzési főosztályának főelőadója tájékoztatta a résztvevőket.

Az ankét első részében az előadók általános áttekintést adtak a szakmai képzés nyújtó iskolákban a pártbizottság alapján végrehajtott eddigi változásokról, majd a pedagógusok tájékoztatása céljából röviden ismertették

a középtávú terveket. Közülük az egyik legfontosabb, hogy 1975 szeptemberre — megelőzve az általános iskolák — kísérleti kipróbálásra elkészítik az új tantervi és tankönyvi terveket, amelyeket már a szakközépiskolák módosított képzési céljának figyelembevételével állítanak össze. Az új tantervek bevezetéséig is rendezik a szakmunkás-képesítés ügyét. Eszerint a jelenlegi negyedikéves egyéves szakmai gyakorlat után szakmunkásvizsgát tehetnek, a jelenlegi második és harmadik osztályosok pedig lehetőséget kapnak, hogy az érettségivel együtt a szakmunkásvizsgát is letehessek. Az ipari és mezőgazdasági szakközépiskolások szakmunkásvizsgáját a jövő év első felében együttes munka, és művelődésiügyi minisztériumi határozat szabályozza. Ugyancsak 1975-ben vezetik be a tagozat nélküli, egységes szakmunkásképzést. Ennek tervezete már elkészült, az új tankönyvek megjelenésére azonban várni kell. A tervek szerint rendezik a már szakmával rendelkezők középközpontú továbbtanulását, a képzést is, azaz, az eddiginél jobb feltételeket és lehetőségeket teremtenek számukra a középközpontú elvégzéséhez.

A részt vevő pedagógusok előre beküldött kérdéseire az ankét második felében válaszoltak az előadók.

Megbeszélés a gyermekvédelem kérdéseiről

Gyermekevédelmi továbbképző értekezlet volt tegnap, szerdán a megyei tanács járási hivatalának színházában. Ezen részt vettek a községi, nagyközségi gyermek- és ifjúságvédelmi albizottságok vezetői, a felkért pártfogók és a gyámügyi ügyintézők.

Dr. Vekerdi Tibor, Csongrád megyei gyámügyi főelőadó, a gyámügyi eljárási rendelet 68. paragrafusában leírt védő- és óvóintézkedések megvalósításáról, a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottságok feladatairól tartott előadást.

Dr. Tóth Péter ügyész, a fiatalok ügyét peradattal figyelembe véve beszél arról, milyen teendőik vannak a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottságoknak a fiatal korban elkövetett bűnök megelőzésében.

Miként tudják támogatni a gyermek- és ifjúságvédelmi albizottságok a védő, óvó, valamint az utógondozó pártfogók tevékenységét, arról Szénási László, a megyei Gyermek- és Ifjúságvédő Intézet igazgatója tájékoztatta a megjelenteket.

Textilanyagok — szövés nélkül

A Szegedi Kenderfonó és Szövőipari Vállalatnál megkezdtek a szövés nélküli — de a szövethez hasonló — textilanyagok gyártását. Ehhez szovjet gyártmányú, úgynevezett tűzőt nemezgyártó gépsort szereltek fel a vállalat Szegedi Kenderfonógyárában. Az anyag kitű-

nően alkalmas lakás- vagy gépkocsipadló burkolására, cipőbélésnek és sok más hasonló célra. Nagy előnye, hogy — mivel a fonás és szövés elmarad — viszonylag olcsón előállítható. Az új berendezéssel évente félmillió négyzetméternyi textilanyagot gyártanak.